

«tam āruhya gajaṃ cveṭaṃ, surebhaṃ iva Vajrabhṛit,
 «vyoma-mārgena yaṃ yaṃ tvaṃ rājānam abhiyāsyasi, 16
 «sa sa divyānubhāvāya bhītas tubhyaṃ pradāsyati
 «svapne mayaiva dattāññāḥ kanyādāna-nibhāt karam. 17
 «evaṃ vijeshyase kṛtsnāṃ pṛithvīm antaḥpurāṇi ca,
 «rājaputṛi-sahasrāṇi tvaṃ açitīm avāpsyasi.» 18
 ity uktvā 'antarhite Viṣṇau, sa rājā kṛta-pāraṇaḥ
 anyedyur āgataṃ vyomnā taṃ dadarça gajaṃ nṛpaḥ. 19
 āruhya 'upanataṃ taṃ ca yathādishtaḥ sa Viṣṇunā,
 tathā vijitya pṛithvīm, ājahre rājakanyakāḥ. 20
 sahasrāçiti-saṃkhyābhis tatas tābhiḥ samaṃ ca saḥ
 uvāsa Ratnakūte 'tra yatheççhaṃ viharan nṛpaḥ. 21
 çānty-arthaṃ Çvetaraçmeç ca tasya divyasya dantinaḥ
 pratyahaṃ bhojayāmāsa viprāṇāṃ çata-pañcakam. 22
 kadāci ca tam āruhya paribhramya sa bhūpatiḥ
 dvīpāntarāṇi, svaṃ dvīpaṃ Ratnādhipatir āyau. 23
 tatra 'avataratas tasya gaganāt tu gajottamaṃ
 cañcivā Tārksyodbhavaḥ pakṣi mūrdhni daivād atādayat. 24
 sa ca pakṣi pradudrāva rājñā tikṣṇāṇāṅkuçāhataḥ,
 hasti tu bhūmāv apatac cañcv-āghātena mūrçhitāḥ. 25
 nṛipe 'vatirṇe, sa gajo labdha-saṃjño 'pi na 'açakat
 utthāpyamāno 'py utthātum nirasta-kavala-grahaḥ. 26
 pañca 'ahāni tathāiva 'asmin vāraṇe patita-sthite,
 duḥkhiṭaḥ sa nirāhāro rājā cāpy evaṃ abravīt: 27
 «bho lokapālā, brūta 'asmin upāyaṃ saṅkaṭe mama,
 «anyathā 'upahariṣhyāmi chittvā 'ahaṃ sva-çiro 'dya vaḥ.» 28
 ity uktvāiva 'atta-khadgaṃ taṃ sva-çiraç chettum udyatam
 açarirā jagāda 'evaṃ bāṇi tatksaṇam ambarāt: 29
 «mā sāhasaṃ kṛthā, rājan! sādhi kācit karoti cet
 «hasta-sparçaṃ gajasya 'asya, tad uttiṣṭhati, na 'anyathā.» 30
 tac çrutvāiva 'Amṛitalatāṃ nāma hṛiṣṭaḥ sa bhūpatiḥ
 mukhyāṃ ānāyayāmāsa nijāṃ devīm surakṣitām. 31
 tayā sprīṣṭaḥ sa hastena na 'udatiṣṭhad gajo yadā,
 tadā so 'nyā nijāḥ sarvā devīr ānāyayad nṛpaḥ. 32
 tābhiḥ kṛta-kara-sparçaḥ samastābhir api kramāt
 nāiva 'uttasthau dvīpaḥ so 'tra; na tāsv ekāpy abhūt sati! 33
 antaḥpura-sahasrāṇi tāny açitīm api sphuṭam
 dṛiṣṭvā vilajjitāny eva sa rājā jana-saṃnidhau, 34
 vilakṣaḥ sva-purāt tasinād ānāyā nikhilāḥ striyaḥ
 krameṇa hastinas tasya hasta-sparçaṃ akārayat. 35
 tathāpi yat sa na 'uttasthau gajendras, tat sa bhūpatiḥ,
 «kaṣṭaṃ, pure me sādhi stri na 'ekā 'asti!» 'iti trapāṃ yayau. 36
 tāvac ca Harshaguptākhyas Tāmralīptyaḥ samāgataḥ
 baṇik tatra 'āyau buddhvā vṛittāntaṃ taṃ sakautukaḥ. 37
 tasya karmakarī paçcād ājagāma pativratā
 ekā Çilavatī nāma; sā tad dṛiṣṭvā tam abravīt: 38